

befæstningen, som jo netop ligger fremme i første Linie og overordentlig eksponeret. Den kommer i alle Tilfælde til at tale med straks fra første Færd. Derfor tror jeg, at det er en Pligt for os at bringe Søbefæstningen i fuldstændig kampdygtig Stand. Det er altsaa, hvad jeg vil tilraade, det er mit Syn paa Sagen, at vi maa gøre Forsvaret af Sjællands Kyst og Søbefæstningen saa stærkt som muligt, men med dette for Øje er der en Forholdsregel, en Foranstaltning, som jeg lægger grumme megen Vægt paa, og som det i høj Grad vil interessere mig at høre det høje Tings Mening om, naar jeg senere bringer denne Sag frem. Det forekommer mig nemlig, at vi ikke kunne lade Hovedmassen af vore Kræfter ligge i Fyn og Jylland, naar Tanken er den, at vi skulle slaas paa Sjælland. Det stiller sig derfor for mig som særdeles ønskeligt at faa overført en Brigades Kadrer til Sjælland. Saaledes som det er nu, ligge af de fem Brigader, vi have, de tre i Jylland og paa Fyn, og kun de to ligge paa Sjælland. Og gaa vi ud fra — hvad vi maa gaa ud fra, naar der skal være nogen Fornuft i den Maade, hvorpaa en Fjende opererer mod os — at han straks fra første Færd afskærer Forbindelsen mellem Landsdelene, saa ere vi følgelig udsatte for at maatte kæmpe med en ganske underlegen Styrke paa Sjælland, medens de andre Kræfter staa ubenyttede i de andre Landsdele. Jeg henstiller meget denne Tanke til Overvejelse. Jeg tror ikke, det er en Foranstaltning af nogen stor finansiel Betydning, men jeg er endnu i Færd med Overvejelser derom; naar jeg faar dem afsluttede og faar Hans Majestæts Bemyndigelse hertil, er det min Tanke at forelægge Lovforslag derom. En anden Foranstaltning, som maa til, naar vi gaa ud fra, at det er Sjællands Kyst, vi i første Linie maa stræbe at forsvare, er, hvad jeg allerede har nævnt, at vi maa bringe Søbefæstningen i fuldstændig kampdygtig Stand uden naturligvis at forsømme Landbefæstningen. Landbefæstningen er jo Slutstenen paa Forsvaret, Forsvarets Reduit. Gud forbyde, at den skulde blive brugt, men ingen kan vide, hvad Tiden kan bringe, vi kunne ikke skrive Historien forud, og vi ville bitterlig kunne komme til at fortryde, om vi have forsømt den.

Jeg har paa § 26 foreslaaet et lille Beløb til Anlæg af nogle Kystbatterier,

idet det er min Mening at paabegynde Befæstningen af nogle Havnestæder. Det er et ganske lille Beløb til Batterianlæg paa et enkelt Punkt, og netop dette lille Beløb tyder paa, at det kun er en Begyndelse, idet det ogsaa udtrykkelig er angivet, at det kun er det første Bidrag. Jeg tror, vi maa have en Befæstning af vore Havnestæder, for at gøre Marinens Optræden i Store Bælt mulig. Saaledes som Forholdene ere nu, hvor det eneste Støttepunkt for Marinen er Kjøbenhavn, tror jeg, at man maa sige, at Marinens Optræden i Store Bælt — det være sig nu for at sikre Forbindelsen mellem Landsdelene, eller for at hjælpe Hæren til at afværge Landgang paa Sjælland — er særdeles problematisk. Vi maa give Marinen nogle Støttepunkter for dens Optræden i Bæltet, for at den ikke, hvis noget fjendtligt skulde ske mod Landet, hurtigt skal forjages fra Bæltet, hvilket ellers vil ske. Marinen har jo den store Opgave, som kommer Hæren til Nytte, at støtte Forbindelsen mellem Landsdelene, og dette er af den største Betydning for Hæren, thi ved en Mobilisering skulde vi jo fra de andre Landsdele trække alt Mandskab over til Støtte for Forsvaret. Vi skulle have det indkaldte Mandskab over, Fodfolk, Artillerister og Ingeniører, som vi aldeles ikke kunne undvære ved Forsvaret, og det er derfor af den største Betydning for os, at Forbindelsen mellem Landsdelene er sikret i nogen Tid. Det skal Marinen hjælpe os med, og den maa derfor have Støttepunkter i Bæltet. Dernæst skulde vi have de mobiliserede Afdelinger overførte. Endelig kunne vi ikke lade Havnene ligge aabne hen, saa at en Angriber kan sejle lige derind og landsætte sit Belejringsskyts der; han skulde dog have den Ulejlighed at landsætte det paa aabne Kyst. Hidtil har jeg kun betragtet en Kamp om Danmarks Eksistens, men der kan ogsaa være andre Opgaver for os; Opgaven bliver maaske den, at værne om vor Neutralitet, og da paa de Steder, hvor Neutraliteten snarest vilde blive brudt, nemlig i Store Bælt, for saa vidt nemlig Stormagternes Operationer til Søs skulde føres ned i Østersøen. Vi kunne ikke være rolige Tilskuere ved, hvad der foregaar i vore Vande og ved vore Kyster, ogsaa der gælder det, at vi maa udvikle en saadan Modstandskraft, at den fremmede Magt maa spørge sig selv: Kan det betale sig at